

Γυναικείο κίνημα και μεταρρύθμιση των συντάξεων

Τελευταία έλαβε το λόγο η δικηγόρος Ίρις Αυδή-Καλκάνη για να μιλήσει για τις απόψεις του γυναικείου κινήματος ως προς το θέμα της ειδικής μεταχείρισης των εργαζόμενων γυναικών από το καθεστώς της κοινωνικής ασφάλισης.

Η κατάργηση των διακρίσεων στη συνταξιοδότηση είναι τμήμα της όλης διαδικασίας για την εφαρμογή της ισότητας στην πράξη. Βρισκόμαστε σε μια κρίσιμη στιγμή πολύ σημαντική για το γυναικείο κίνημα στη χώρα μας. Συγχρόνως όμως βρισκόμαστε, από άποψη κοινωνικής πρόνοιας και παροχής κοινωνικών υπηρεσιών, σε κατάσταση τέτοια, ώστε μερικές βραχυπρόθεσμες λύσεις να γίνονται καμιά φορά αποδεκτές από τις γυναίκες με ανακούφιση κάτω από την πίεση των συνθηκών. Τέτοιες λύσεις είναι η συνταξιοδότηση μετά από 15 χρόνια δουλειάς, η μεγάλη άδεια όταν η γυναίκα αποκτάει παιδί κ.λ.π. Όταν όμως καλείσαι να ζητήσεις τη νομοθέτηση διατάξεων που θα προωθούν την ισότητα, πρέπει να δεις τον αγώνα των γυναικών στο σύνολό του, να δεις τι συμφέρει τις γυναίκες ως εργαζόμενους ανθρώπους κι ακόμη πρέπει να δεις ποιές ρυθμίσεις δημιουργούν σωστή κατεύθυνση και ταιριάζουν με τους σκοπούς του γυναικείου κινήματος και όχι τι βολεύει ένα ελάχιστο ποσοστό γυναικών.

Βρισκόμαστε όμως ακόμα σε μια μεταβατική κατάσταση από άποψη νοοτροπίας, και δεν μπορούμε να ξεκαθαρίσουμε εύκολα τι μας συμφέρει μακροπρόθεσμα, αλλά ούτε και τι ακριβώς διεκδικούμε. Πρέπει εδώ να ξεκαθαρίσουμε πως η διαδικασία για την εφαρμογή της ισότητας στην πράξη θα είναι δύσκολη, όσον καιρό δε θα είναι δυνατό να έχουμε μεγάλες παροχές από το κράτος για τις κοινωνικές

υπηρεσίες, για την κοινωνική πρόνοια, που μέχρι τώρα είναι φορτωμένη στις δικές μας πλάτες, όσον καιρό οι άντρες στον τόπο μας δε μοιράζονται μαζί μας καμία φροντίδα για την ανατροφή των παιδιών και τη φροντίδα του νοικοκυριού, όσον καιρό οι εργοδότες δεν εμποδίζονται αποτελεσματικά να εφαρμόζουν ένα καθεστώς διακρίσεων κατά των γυναικών για να έχουν πάντα το εφεδρικό, φτηνό, εργατικό δυναμικό τους. Γι' αυτό ακριβώς πρέπει, εκτιμώντας κάθε φορά την κατάσταση, να προτείνουμε μέτρα που θα βοηθάνε όχι την πρόσκαιρη ίσως ανακούφιση, αλλά τον τελικό σκοπό του γυναικείου κινήματος, που είναι να αποκτήσουν οι γυναίκες όλα τα δικαιώματα, όχι ως γυναίκες αλλά ως άνθρωποι ανεξάρτητα από φύλο. Μέτρα που να βοηθάνε τη δημιουργία επαγγελματικής συνείδησης στις γυναίκες και που να τις διευκολύνουν να συνεχίσουν να δουλεύουν και όχι να σταματούν απογοητευμένες ή εξουθενωμένες. Μέτρα που να τονώνουν την πεποίθηση ότι οι γυναίκες δε δουλεύουν κατά παραχώρηση, αλλά γιατί η δουλειά είναι θεμελιώδες δικαίωμα όλων των ανθρώπων. Εκείνο που θα βοηθήσει αποτελεσματικά την πλήρη ένταξη των γυναικών στην παραγωγή, και επομένως την απόκτηση της οικονομικής τους ανεξαρτησίας, είναι κυρίως τα μέτρα για την προστασία της μητρότητας (προστασία εγκύου και μητέρας παιδιού μέχρις ηλικίας ενός χρόνου). Ακόμα, στη διαδικασία για την εφαρμογή της ισότητας στην πράξη, θα πρέπει να σκεφτούμε και άλλα μέτρα, πέρα απ' αυτά που εμείς σήμερα προτείνουμε. Και πρέπει ακόμα να αγρυπνούμε πάντα για να επισημαίνουμε τις διακρίσεις σε κάθε τομέα, σε κάθε πλευρά της ζωής και να φροντίζουμε να καταργηθούν.